

finančno podporo temu pristopu. Slabost nacionalne iniciative je, da je ostala omejena zgolj na podeljevanje nazivov mestom na podlagi njihovih iniciativ in projektov, ki so jih prijavljali.

Ob pomanjkanju nacionalnega financiranja so lokalne skupnosti prilagodile nacionalni program *Starati se dobro* na različne načine: največkrat kot priložnost za spodbujanje lokalne socialne akcije, ponekod tudi kot okoljske in kulturne akcije ter kot akcije za večjo angažiranost seniorjev. Določena lokalna okolja v Franciji so naknadno prevzela program SZO. V urbanih okoljih, ki so začela delovati po programu SPMO, pristopi variirajo od izvajanja študij in oblikovanja partnerstev do izvajanja posebnih akcij, ki so jih lokalne skupnosti kot svojo posebnost zastavile v akcijskem načrtu. Lokalni pristop SZO daje podporo področjem, ki imajo v politiki veliko težo: oprema, urbano načrtovanje, finance itd. Vpliv vodstva občin (to je predstavnikov voljenih uradnikov in administrativnih vodij) na lokalne prioritete je tudi pomemben dejavnik pri trajanju in stopnji doseganja zastavljenih dolgoročnih ciljev občine na področju staranja. Napredek teh programov in njihovo uresničevanje kaže, da lahko zastavljeni cilji v nekaterih starosti prijaznih občinah postanejo ovira, medtem ko druge občine po zastavljenih načrtih napredujejo in redno prilagajajo svoje akcije trenutnim razmeram. Mesta, ki so sprejela program SZO, so povečala svojo prepoznavnost na nacionalni ali celo internacionalni ravni. To jim omogoča večji vpliv na oblikovanje politik na področju staranja. Prednost priključitve programu SZO se kaže tudi v razširitvi in kombinaciji vsebin, ki jih

lokalne skupnosti v Franciji vključujejo v svoje lokalne politike, okolja in socialno participacijo. V Franciji so namreč v preteklosti pri oblikovanju politik dajali velik poudarek na področjih: upokožitev, zdravstvo, socialne akcije in rekreacija, manj poudarka pa na javnem življenju, kulturi in vseživljenjskem učenju.

V Starosti prijaznih mestih v Franciji še vedno ostaja veliko izzivov. Prvi je raznolikost starejše generacije, drugi je boljša vključenost starejših na vseh področjih. Upoštevajoč načela SZO je starajočo se populacijo potrebno enakovredno vključevati v program SPMO, a ne samo mlajših starostnikov, posameznikov v dobri kondiciji z različnimi kompetencami (posebej s tistimi, ki so uporabne za prostovoljstvo), ampak tudi bolj onemogle in socialno izolirano populacijo starejših ljudi. Kako pristopati do te skupine, ostaja še vedno izziv. Drugi izziv, s katerim se je treba v Franciji spopadati, je vključevanje seniorjev od začetka do konca procesa pristopanja lokalnega okolja k programu SZO.

4. ČIGAVA JE ODGOVORNOST? IZZIVI Z USTVARJANJEM STAROSTI PRIJAZNE VIKTORIJE V ŠIRŠEM KONTEKSTU AVSTRALSKE POLITIKE

K omejenemu uspehu pri poskusih implementiranja SPMO v kontekst avstralske države Viktorije je prispevalo pomanjkanje strateških usmeritev s strani zvezne in državne vlade v obliki politik financiranja, vodenja, oblikovanja jasnih kriterijev in povezovalnih partnerstev. Na zvezni ravni se je preoblikovanje avstralske začetne povezanosti z iniciativo SZO v politično

akcijo ustavilo, saj zvezna vlada ni zagotovila vodstva pri koordiniranju programa SZO. Čeprav so vse ravni državne uprave prepoznale pomen aktivnega staranja, se to ni preneslo v voljo in odgovornost za konkretno implementacijo.

Slaba koordinacija in pomanjkanje strateških usmeritev je vodilo k omejenemu sodelovanju med sektorji, ki so pomembna za področje staranja, prav tako ni bil v ta namen ustanovljen nikakršen organ. To se kaže tudi v tem, da v Viktoriji starejši ljudje niso vključeni v proces izvajanja SPMO, v težavah pri uvedbi celostnega starosti prijaznega programa na zvezni ravni ter v manjšem vključevanju akademske ravni. Pri implementiranju iniciative SZO pa bi morala biti vključena ravno akademska stroka, država pa bi morala zagotoviti financiranje raziskave na področju starosti prijazne Viktorije. Raziskava je potrebna zaradi bolj preglednega informiranja politike, kot tudi zaradi lažjega oblikovanja implementacijskih strategij na državni in lokalni ravni.

Da se zagotovi kontinuirana trajnost in uspešna implementacija programa Starosti prijaznih mest in občin v Viktoriji ter v drugih avstralskih državah, je potrebno uspešno izvajati pristop *od zgoraj navzdol* v smislu enotne politične usmeritve in zvezne podpore iniciativi *od spodaj navzgor* – takšen je na primer program Cota Starosti prijazne Viktorije. Nekateri koordinirani poskusi so začetek podpore tem programom; takšna je prva konferenca Avstralske mreže starosti prijaznih mest in občin, ki jo je organizirala glavna avstralska mestna uprava. Vsekakor je trajnost teh iniciativ in sodelovanj odvisna od zvezne in državnih vlad ter

njihove volje, da reflektirajo vizijo, po kateri so starejši ljudje prepoznani kot prednost in ne kot ovira. Po mnenju avtorjev bi se moralo to odražati tako v politikah kakor na področju urbanega načrtovanja ter dolgotrajne oskrbe. Da bi to dosegli, je treba krepiti zagovornišтво, potrebno je tudi več vložka s strani lokalnih skupnosti, organizacij, akademske sfere in aktivnih starejših ljudi.

5. BELGIJSKI PRIMER – POMANJKANJE ZNANJA O STAROSTI PRIJAZNIH SKUPNOSTIH IN PRIMER SOCIALNE PARTICIPACIJE V VALONIJI

Ta primer opisujeta Thimbauld Mouralaert in Genevieve Houioux. Avtorja poročata, da imajo zaposleni na področju staranja in politik malo ali nič znanja o tem, kaj lahko starosti prijazna iniciativa prinese. Čeprav so v Valloniji izvedli kvalitativno študijo na 12 mestih, ki je bila finančno podpora, je potreben bolj strukturiran programski okvir.

Avtorja razpravljata, kakšni so pogoji za realističen pristop k implementaciji programa SPMO v tej regiji sedaj in v prihodnje. V literaturi in praksi se kažeta dva osnovna pogoja za uspešno implementacijo tega programa: izvedba raziskave in vključitev obstoječih pristopov v zastavljeni kontekst. Izvedba raziskave skupaj z zastavljenim programom je ključna pri implementaciji programa SPMO. Sodelovanje raziskovalcev ni zadostno, saj je treba jasno definirati znanje in akcije. Pri raziskavah bi se lahko občine osredotočale na področje komunikacije, ki je precej nerazvito pri uvajanju programa starosti